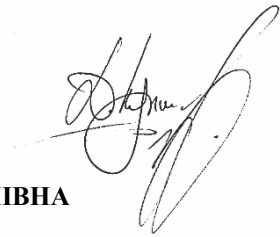

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

КУШНІР ДАР'Я МИХАЙЛІВНА

УДК: 342.95 (477)

**АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ЦЕНТРІВ
НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ**

Спеціальність 12.00.07 – адміністративне право і процес;
фінансове право; інформаційне право

АВТОРЕФЕРАТ
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата юридичних наук

Суми – 2021

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана у Сумському державному університеті

Науковий керівник:

доктор юридичних наук, професор
ДЕРЕВ'ЯНКО Богдан Володимирович,
Донецький юридичний університет МВС
України, професор кафедри цивільного та
господарського права факультету № 2
Криворізького навчально-наукового
інституту

Офіційні опоненти:

доктор юридичних наук, професор
ВОЛК Вячеслав Вікторович,
Маріупольський державний університет,
професор кафедри права та державного
управління;

кандидат юридичних наук, доцент
ЧЕРНАДЧУК Тамара Олександрівна,
Сумський національний аграрний університет,
доцент кафедри адміністративного та
інформаційного права

Захист відбудеться 26 вересня 2021 р. о 10.00 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 55.051.07 Сумського державного університету за адресою: 40007, м. Суми, вул. Петропавлівська, 57.

З дисертацією можна ознайомитися в бібліотеці Сумського державного університету за адресою: 40007, м. Суми, вул. Римського-Корсакова, 2.

Автореферат розісланий 26 серпня 2021 р.

**Учений секретар
спеціалізованої вченої ради**

Н. С. Горобець

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Обґрунтування вибору теми дослідження. Забезпечення доступу громадян до отримання адміністративних послуг є одним із основних завдань державної влади та органів місцевого самоврядування. Адже спрощення процедури отримання будь-якої публічної послуги та поліпшення якості її надання обумовлює розвиток суспільства та підвищує довіру громадян до влади. Втім, варто відзначити, що система надання адміністративних послуг залишається непрозорою, неякісною та складною, а тому потребує переосмислення та вдосконалення. Зокрема, особливого значення набуває покращення діяльності уповноважених на це суб'єктів, оскільки надання будь-яких послуг, в тому числі й адміністративних, є фактично неможливим без належної роботи останніх.

Слід підкреслити, що в Україні триває реформа децентралізації, яка передбачає, зокрема, делегування повноважень щодо надання адміністративних послуг на місця, що дозволить покращити якість, спростити доступ фізичних та юридичних осіб до таких послуг, а також зробить процедуру їх отримання більш зручною та прозорою. Зокрема, зазначене обумовлено вимогами Закону України «Про адміністративні послуги», який зобов'язує органи місцевого самоврядування та місцеві державні адміністрації створювати центри надання адміністративних послуг, які забезпечуватимуть надання якісних адміністративних послуг, у тому числі шляхом взаємодії із іншими суб'єктом надання таких послуг. При цьому забезпечення якісної та ефективної роботи даних центрів є фактично неможливим без належного нормативно-правового та організаційного підґрунтя.

Варто відзначити, що окремі проблемні питання, пов'язані із діяльністю центрів надання адміністративних послуг розглядали: Л.В. Беззубко, Ю.І. Беззубко, О.М. Буханевич, І.В. Венедіктова, В.В. Волік, В.В. Галунько, Ю.В. Гаруст, С.Л. Дембіцька, Б.В. Деревянко, Т.В. Джига, Н.Л. Добрянська, І.О. Драган, Ю.М. Жук, Н.І. Ільчанінова, О.І. Кисельова, Т.А. Кобзева, А.О. Коляєв, Т.М. Кравцова, А.М. Куліш, В.І. Курило, О.В. Курінний, А.Б. Лис, М.Д. Лесечко, О.М. Музичук, О.Л. Пастух, В.В. Пахомов, В.В. Петьовка, О.О. Попова, О.М. Резнік, Я.М. Сандул, Д.В. Спасібов, М.В. Старинський, В.В. Сухонос, В.П. Тимошук, Л.М. Тимченко, Д.С. Тихонова, О.Г. Циганов, А.О. Чемерис, Т.О. Чернадчук, Н.В. Шамрай, В.В. Юзефович та багато інших. Разом із тим, незважаючи на чималу кількість наукових розробок, проблематика адміністративно-правових засад діяльності центрів надання адміністративних послуг в Україні вченими розглядалась фрагментарно.

Таким чином, відсутність комплексних досліджень, присвячених вказаній проблематиці, а також наявність низки прогалин та недоліків організаційного та правового характеру у діяльності центрів надання

адміністративних послуг, обумовлюють актуальність та своєчасність обраного напрямку наукового дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами. Дисертацію виконано відповідно до: «Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 р. № 333-р; «Стратегії комунікації у сфері європейської інтеграції на 2018–2021 роки», затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25.10.2017 р. № 779-р; науково-дослідної теми Навчально-наукового інституту права Сумського державного університету «Організаційно-правові засади функціонування правоохоронної, судової та фінансової систем України» (номер державної реєстрації 018U001317).

Мета та завдання дослідження. *Мета* роботи полягає в тому, щоб на основі аналізу наукових поглядів вчених та норм чинного законодавства України визначити сутність та розкрити особливості адміністративно-правових засад діяльності центрів надання адміністративних послуг в Україні, а також враховуючи позитивний вітчизняний та зарубіжний досвід, розробити пропозиції та рекомендації, спрямовані на вдосконалення адміністративного законодавства у цій сфері.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі *завдання*:

– окреслити систему суб'єктів надання адміністративних послуг в Україні та встановити місце і особливості з-поміж них центрів надання адміністративних послуг;

– охарактеризувати стан правового регулювання діяльності центрів надання адміністративних послуг та визначити місце у ньому адміністративного законодавства;

– розкрити адміністративно-правовий статус центрів надання адміністративних послуг;

– надати характеристику організаційно-штатної структури центрів надання адміністративних послуг;

– з'ясувати завдання та функції центрів надання адміністративних послуг;

– визначити сутність та види адміністративних повноважень центрів надання адміністративних послуг;

– узагальнити зарубіжний досвід правового забезпечення діяльності центрів надання адміністративних послуг та опрацювати можливості його використання в Україні;

– встановити шляхи вдосконалення взаємодії та координації між суб'єктами надання адміністративних послуг в Україні;

– опрацювати напрямки вдосконалення адміністративного законодавства, яке регламентує діяльність центрів надання адміністративних послуг.

Об'єкт дослідження складають суспільні відносини, які виникають в

діяльності центрів надання адміністративних послуг.

Предмет дослідження – адміністративно-правові засади діяльності центрів надання адміністративних послуг в Україні.

Методи дослідження. Методологічною основою дисертаційного дослідження є сукупність загальних та спеціальних методів і прийомів наукового пізнання. Структурно-функціональний метод та метод систематизації використано з метою окреслення системи суб'єктів надання адміністративних послуг в Україні та встановлення місця і особливостей поміж них центрів надання адміністративних послуг (підрозділ 1.1); надання характеристики організаційно-штатної структури центрів надання адміністративних послуг (підрозділ 2.1). Для того, щоб охарактеризувати правове регулювання діяльності центрів надання адміністративних послуг та визначити місце у ньому адміністративного законодавства (підрозділ 1.2) та розкрити адміністративно-правовий статус центрів надання адміністративних послуг (підрозділ 1.3) використано метод документального аналізу. Аналітичний метод використано для того, щоб з'ясувати завдання та функції центрів надання адміністративних послуг (підрозділ 2.2) та визначити сутність та види адміністративних повноважень центрів надання адміністративних послуг (підрозділ 2.3). Узагальнити зарубіжний досвід правового забезпечення діяльності центрів надання адміністративних послуг та опрацювати можливості його використання в Україні (підрозділ 3.1) вдалось за допомогою порівняльно-правового методу. Щоб встановити шляхи удосконалення взаємодії та координації між суб'єктами надання адміністративних послуг в Україні (підрозділ 3.2) та опрацювати напрямки удосконалення адміністративного законодавства, яке регламентує діяльність центрів надання адміністративних послуг (підрозділ 3.3) застосовані методи моделювання та прогнозування. В роботі використано ряд інших методів, застосування яких дозволило комплексно розв'язати поставлені вище завдання.

Теоретичне підґрунтя дисертаційної роботи становлять праці фахівців з різних галузевих дисциплін, як-то: адміністративне право, теорія держави і права, теорія управління, соціологія, психологія, філософія тощо. Нормативно-правову основу дисертації становлять Конституція України, міжнародні договори та угоди, а також ряд законодавчих та підзаконних актів, норми яких закріплюють правові та організаційні засади діяльності центрів надання адміністративних послуг в Україні. Інформаційною та емпіричною базою дисертації стали узагальнення практичної діяльності центрів надання адміністративних послуг, періодичні та довідкові видання тощо.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що дисертація є однією із перших спроб комплексно на монографічному рівні визначити сутність, зміст та розкрити особливості адміністративно-правових засад діяльності центрів надання адміністративних послуг в Україні, а також розробити відповідні пропозиції та рекомендації, спрямовані на їх вдосконалення. У результаті проведеного наукового дослідження

сформульовано низку нових наукових положень і висновків. Зокрема:

вперше:

– розроблено пріоритетні напрямки вдосконалення кадрового забезпечення центрів надання адміністративних послуг, у зв'язку з чим обґрунтована необхідність: зобов'язати керівників здійснювати систематичний та ретельний моніторинг якості та ефективності підпорядкованого їм персоналу; закріпити порядок проведення комунікаційних та інших тренінгів із працівниками; забезпечити їх психологічну підтримку з метою упередження стресів та емоційного «вигорання»; забезпечити ефективний механізм стимулювання праці; проводити систематичну ротацію кадрів;

– запропоновано класифікацію адміністративних повноважень центрів надання адміністративних послуг: 1) залежно від функціонального спрямування: нормотворчі; правозастосовні; контрольні; правоохоронні; 2) залежно від організаційного спрямування: зовнішні; внутрішньо-організаційні; 3) залежно від характеру вирішуваних питань: реєстраційні повноваження; повноваження з оформлення та (або) видачі документів; повноваження із надання інформації;

– обґрунтовано необхідність запровадження механізму стимулювання зацікавленості суб'єктів надання адміністративних послуг у підвищенні якості їх надання, зокрема доведено доцільність використання відповідного досвіду Польщі;

– встановлено необхідність розробки та прийняття «Положення про взаємодію та координацію між суб'єктами надання адміністративних послуг в Україні»;

удосконалено:

– визначення поняття системи суб'єктів надання адміністративних послуг, під якими запропоновано розуміти сукупність взаємопов'язаних органів виконавчої влади, інших державних органів та їх посадових осіб, уповноважених відповідно до закону надавати адміністративні послуги, та важливою метою функціонування яких є надання суб'єктам звернення (заявником) якісних адміністративних послуг;

– розуміння ознак організаційно-штатної структури центрів надання адміністративних послуг: а) складається з окремих елементів – штатних одиниць; б) усі структурні штатні одиниці центру надання адміністративних послуг внутрішньо організовані та взаємопов'язані між собою; в) характеризуються наявністю вертикальних та горизонтальних зв'язків між керівництвом центру надання адміністративних послуг та виконавчим органом, на який покладено функцію організації роботи відповідного центру; г) усі структурні елементи організаційно-штатної структури об'єднані єдиною метою;

– характеристику елементів адміністративно-правового статусу центрів надання адміністративних послуг, які поділено на 1) основні: права та

обов'язки; та 2) додаткові, серед яких виділено: адміністративну правосуб'єктність; завдання та функції; повноваження; адміністративно-правову відповідальність;

дістало подальшого розвитку:

– твердження про те, що в системі правового регулювання діяльності центрів надання адміністративних послуг пріоритетне місце належить нормам саме адміністративного права, адже вони: визначають адміністративно-правовий статус центрів надання адміністративних послуг; встановлюють права та обов'язки суб'єктів – користувачів послуг; окреслюють засади взаємодії органів державної влади та відповідних центрів; визначають коло та зміст адміністративних послуг;

– узагальнення завдань та функцій, що реалізуються центрами надання адміністративних послуг із відповідним внесенням змін та доповнень до чинного законодавства;

– обґрунтування необхідності забезпечити особливо ретельний підхід до кадрового забезпечення досліджуваних Центрів та роботи з їх персоналом, адже до працівників такого роду установ пред'являються особливі вимоги щодо уміння працювати із людьми, стресостійкості, врівноваженості, здатності оперативно переключатися на іншу роботу в межах Центру. В цьому контексті цікавим є той факт, що у ряді європейських держав у таких Центрах (офісах) застосовується підхід «загальних повноважень», тобто кожен із працівників ЦНАП здатен виконувати, в разі необхідності, роботу іншого працівника без втрати якості та ефективності надання адміністративних послуг;

– наукова думка щодо необхідності прийняття Адміністративно-процедурного кодексу, положення якого чітко б регламентували порядок (процедуру) і гарантії надання адміністративних послуг громадянам та іншим суб'єктам. Прийняття даного нормативно-правового акту: по-перше, забезпечить уніфікацію порядку надання адміністративних послуг; по-друге, підвищить оперативність та якість надання адміністративних послуг; по-третє, має позитивно позначитися на виконавчій дисципліні суб'єктів надання зазначених послуг.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що сформульовані в дисертації пропозиції і висновки можуть бути використані:

– у науково-дослідній сфері – для подальшої теоретико-методологічної розробки проблемних питань діяльності центрів надання адміністративних послуг в Україні (*акт впровадження Кримінологічної асоціації України від 08.04.2021 р.*);

– у правотворчості – під час розробки нових та вдосконалення нормативно-правових актів, в яких закріплюються адміністративно-правові засади діяльності центрів надання адміністративних послуг в Україні (*акт впровадження Науково-дослідного інституту публічної політики і соціальних наук від 09.04.2021 р.*);

– у *правозастосовчій діяльності* – для покращення практичної діяльності центрів надання адміністративних послуг в Україні;

– освітньому процесі – під час підготовки підручників та навчальних посібників з дисциплін «Адміністративне право», «Адміністративна діяльність», «Публічне адміністрування», вони вже використовуються в ході проведення занять із зазначених дисциплін у Сумському державному університеті. Їх враховано також у навчально-методичних розробках, підготовлених автором (*акт впровадження Сумського державного університету від 07.04.2021 р.*).

Апробація результатів дисертації. Підсумки розроблення проблеми в цілому, окремі її аспекти, одержані узагальнення і висновки було оприлюднено на науково-практичних конференціях: «Пріоритетні напрямки розвитку правової системи України» (м. Київ 14-15 листопад 2018 р.); «Людина, суспільство, держава: актуальні питання правового регулювання взаємодії» (м. Київ, 10 груд. 2020 р.); «Концепція соціальної безпеки в Україні» (м. Харків, 6 лист. 2020 р.).

Публікації. Основні положення дисертаційного дослідження знайшли своє відображення в 5-ти наукових статтях, 4 з яких опубліковано у фахових виданнях України, 1 – у зарубіжному виданні, та 3-х тезах доповідей на науково-практичних конференціях та семінарі.

Структура дисертації. Робота складається зі вступу, трьох розділів, що містять дев'ять підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Повний обсяг дисертації становить 219 сторінок. Список використаних джерел містить 222 найменувань та розміщений на 23 сторінках, додатки розташовано на восьми сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми дослідження, зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами, сформульовано мету й завдання, визначено об'єкт, предмет і методи дослідження, розкрито наукову новизну, теоретичне і практичне значення дисертаційної роботи, надано відомості щодо апробації результатів дослідження та публікацій.

Розділ 1 «Методологічна характеристика діяльності центрів надання адміністративних послуг в Україні» складається з трьох підрозділів.

У *підрозділі 1.1 «Система суб'єктів надання адміністративних послуг в Україні та місце і особливості поміж них центрів надання адміністративних послуг»* зазначається, що існуюча на сьогодні система надання адміністративних послуг досі залишається непрозорою, неякісною та складною, а тому потребує переосмислення та вдосконалення. Очевидно, що надання будь-яких послуг, в тому числі й адміністративних, є фактично неможливим без належної роботи уповноважених на це суб'єктів. А тому особливого значення набуває дослідження системи останніх. Наголошено на

тому, що чинне законодавство не містить визначення поняття «суб'єкти надання адміністративних послуг».

Проаналізовано доктринальні підходи до розуміння поняття «суб'єкт надання адміністративних послуг». На підставі цього, а також виходячи з аналізу змісту положень чинного законодавства, встановлено, що суб'єктами надання адміністративних послуг в Україні є спеціально-уповноважені органи державної влади, органи місцевого самоврядування, державні адміністрації, а також інші державні інституції, які відповідно до норм чинного законодавства наділені повноваженнями із надання адміністративних послуг населенню. Визначено поняття «система суб'єктів надання адміністративних послуг».

Проаналізовано функції та повноваження окремих суб'єктів надання адміністративних послуг (зокрема Міністерства юстиції України, Міністерства соціальної політики України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, Державної архітектурно-будівельної інспекції України). З'ясовано сутність та призначення центрів надання адміністративних послуг у системі суб'єктів надання зазначених послуг. Зазначається, що особлива роль Центрів надання адміністративних послуг обумовлена тим, що саме вони в своїй діяльності концентрують найбільшу кількість адміністративних послуг та постійно взаємодіють з іншими органами державної влади та безпосередньо із населенням. Виокремлено особливості Центрів надання адміністративних послуг як елементів системи суб'єктів надання адміністративних послуг.

У підрозділі 1.2. «Правове регулювання діяльності центрів надання адміністративних послуг та місце у ньому адміністративного законодавства» досліджено доктринальні підходи щодо розуміння сутності та тлумачення поняття «правове регулювання» та «адміністративно-правове регулювання». Визначено правове регулювання діяльності центрів надання адміністративних послуг як здійснюваний за допомогою норм права регулюючий та упорядковуючий вплив на суспільні відносини, які виникають у сфері діяльності вказаних суб'єктів. Саме за його допомогою вбачається можливим формалізувати правову поведінку вказаних Центрів, що, в свою чергу, дозволяє забезпечити дотримання законних прав, свобод та інтересів осіб-користувачів адміністративних послуг.

Проаналізовано стан правового регулювання діяльності центрів надання адміністративних послуг залежно від юридичної сили нормативно-правових актів. Зазначається, що система правового регулювання діяльності Центрів надання адміністративних послуг представлена великою кількістю нормативно-правових актів. При цьому в системі відповідних нормативних джерел провідне місце відводиться нормам адміністративного права. На підтвердження даної тези наведено низку фактів.

У підрозділі 1.3. «Адміністративно-правовий статус центрів надання адміністративних послуг» на підставі аналізу доктринальних та навчальних джерел з'ясовано наукові підходи до розуміння сутності та визначення понять

«статус», правовий статус» та «адміністративно-правовий статус». Встановлено, що «правовий статус» – це загальнотеоретична правова категорія, яка характеризує суб'єкта суспільних правовідносин та складається із взаємопов'язаних та взаємозалежних елементів, як-то: прав і обов'язків суб'єкта; принципів його діяльності; виконуваних функцій та повноважень; відповідальності; підзвітності і підконтрольності. Визначено поняття «адміністративно-правовий статус центрів надання адміністративних послуг» як сукупність закріплених нормами чинного законодавства елементів, які: а) характеризують положення даного органу в системі державних інституцій; б) визначають його роль у сфері надання адміністративних послуг населенню нашої держави.

Досліджено структуру адміністративно-правового статусу центрів надання адміністративних послуг, ключові елементи якого поділено на дві великі групи: основні та додаткові (факультативні). До основних елементів адміністративно-правового статусу зазначених суб'єктів віднесено такі: права та обов'язки, які є центральним елементом адміністративно-правового статусу центрів надання адміністративних послуг. У той час як до додаткових елементів віднесено: адміністративну правосуб'єктність; завдання та функції; повноваження; адміністративно-правову відповідальність. Керуючись нормами чинного законодавства, а також враховуючи існуючі наукові напрацювання з цього приводу, охарактеризовано основні структурні елементи адміністративно-правового статусу ЦНАП.

Розділ 2 «Напрямки адміністративно-правового забезпечення діяльності центрів надання адміністративних послуг в Україні» містить три підрозділи.

У підрозділі 2.1 «*Організаційно-штатна структура центрів надання адміністративних послуг*» досліджено поняття «структура», «штат», «організаційна структура». Розглянуто співвідношення дефініцій «організаційна структура» та «штатна структура». Зазначається, що організаційна структура підприємства, установи, організації складається з ланцюгів – структурних одиниць (посади, підрозділи тощо), які перебувають у підпорядкуванні та є взаємозалежними. Звідси організаційна структура центрів надання адміністративних послуг включає в себе сукупність ланок, кожна з яких виконує окремі завдання та функції.

Розглянуто наукові підходи щодо розуміння сутності та визначення поняття «організаційно-штатна структура». Виокремлені властивості організаційно-штатної структури. Визначено організаційно-штатну структуру центрів надання адміністративних послуг як систему, яка складається з організаційно та функціонально пов'язаних між собою елементів – штатних одиниць (керівництво; адміністратори та особи, що виконують їх функції; залучені співробітники), які постійно взаємодіють, доповнюють одне одного та здійснюють свою діяльність задля досягнення єдиної мети. На підставі аналізу норм чинного законодавства охарактеризовано зміст та характерні

ознаки організаційно-штатної структури центрів надання адміністративних послуг.

У підрозділі 2.2. «Завдання та функції центрів надання адміністративних послуг» з'ясовано поняття та сутнісний зміст завдань і функцій як елементів правового статусу суб'єкта публічної влади. Розглянуто зв'язок завдань та функцій із таким структурним елементом правового статусу як повноваження. На підставі аналізу норм чинного законодавства встановлено, що завдання центрів надання адміністративних послуг є достатньо однорідними. Пропонується їх класифікувати шляхом поділу на основні, спеціальні та додаткові. До основних завдань центрів надання адміністративних послуг віднесено: 1) виконання Конституції, законів та інших законодавчих актів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, інших суб'єктів державного управління у сфері надання адміністративних послуг; 2) реалізація єдиної державної політики у досліджуваному напрямку. Розкрито зміст даних завдань. До кола особливих завдань центрів надання адміністративних послуг віднесено наступні: організація процесу надання адміністративних послуг у найкоротший строк та за мінімальної кількості відвідувань суб'єктів звернення; забезпечення інформування суб'єктів звернення про вимоги та порядок надання адміністративних послуг; проведення моніторингу якості надання адміністративних послуг, визначення та вжиття заходів до підвищення рівня якості їх надання; створення умови для надання адміністративних послуг в електронній формі з використанням Єдиного державного веб-порталу електронних послуг; здійснення інформаційного забезпечення роботи центру, роботи із засобами масової інформації тощо.

Додатковими завданнями центрів надання адміністративних послуг є такі, що не належать до обов'язкових. До даної групи завдань центрів надання адміністративних послуг запропоновано віднести такі: організація у приміщенні, де розміщується центр, проведення соціальних, культурних, просвітницьких та інших заходів, спрямованих на задоволення потреб та інтересів міської, селищної, сільської територіальної громади, розвиток громадянського суспільства, якщо ці заходи не перешкоджають наданню адміністративних послуг; організація забезпечення можливості надання суб'єктам звернення консультацій та інформації про хід розгляду їх заяв за допомогою засобів телекомунікації (телефону, електронної пошти, інших засобів зв'язку).

Під функціями центрів надання адміністративних послуг розуміються основні напрямки діяльності центрів, що спрямовані на вирішення основних завдань у сфері надання адміністративних послуг, а також виявляються в процесі використання наданих йому законом повноважень. З урахуванням норм чинного законодавства та відповідних дослідницьких позицій виокремлено і охарактеризовано сутнісний зміст наступних функцій зазначених центрів: регулювання, координація, контроль.

У підрозділі 2.3. «Сутність та види адміністративних повноважень центрів надання адміністративних послуг» зазначається, що ЦНАП, як і будь-який інший суб'єкт права і правовідносин, має певний правовий статус, що виражає юридичне становище даного суб'єкта. Ключовим (або стрижневим) елементом правового статусу ЦНАП як суб'єкта публічної влади є його повноваження.

На підставі аналізу чинного законодавства, а також доктринальних та навчальних джерел виокремлено та охарактеризовано основні види адміністративних повноважень ЦНАПів, а саме: 1. Залежно від функціонального спрямування: нормотворчі; правозастосовні; контрольні; правоохоронні; 2. Залежно від організаційного спрямування: зовнішні; внутрішньо-організаційні; 3. Залежно від характеру вирішуваних питань: реєстраційні повноваження; повноваження з оформлення та (або) видачі документів; повноваження із надання інформації.

Розділ 3 «Удосконалення адміністративно-правових засад діяльності центрів надання адміністративних послуг в Україні» складається з трьох підрозділів.

У підрозділі 3.1. «Зарубіжний досвід правового забезпечення діяльності центрів надання адміністративних послуг та можливості його використання в Україні» наголошено, що вивчення і запозичення у тій чи іншій мірі позитивних елементів зазначеного провідного зарубіжного досвіду має суттєво підвищити ефективність розвитку організаційно-управлінських, функціонально-інструментальних, матеріально-правових та процедурних аспектів надання адміністративних послуг в нашій державі.

Досліджено організаційно-правові та управлінські засади надання адміністративних послуг у таких європейських державах як: Польща, Латвія, Естонія. Особлива увага до досвіду саме цих держав обумовлена тим, що вони мають багато спільного історичного минулого з Україною, а також відносно недавно стали членами ЄС, здійснивши за досить короткий строк ефективні реформи в усіх основних сферах суспільного життя, зокрема у галузі надання адміністративних послуг.

Розглянуто досвід Німеччини та Нідерландів, як держав, які є одними із «першопроходьців» та визнаних європейських лідерів у питаннях організації і забезпечення надання адміністративних послуг. Акцентовано увагу на наступних аспектах зарубіжного досвіду, необхідних для впровадження і розвитку в Україні: високий рівень клієнтоорієнтованості; раціональний підхід до організації внутрішнього простору центрів надання адміністративних послуг та прийому громадян; використання різних форм та методів надання послуг; ретельний підхід до кадрового забезпечення досліджуваних Центрів та роботи з їх персоналом.

У підрозділі 3.2. «Удосконалення взаємодії та координації між суб'єктами надання адміністративних послуг в Україні» розглянуто наукові підходи до тлумачення взаємодії суб'єктів права у межах тих чи інших систем

правовідносин. Під взаємодією між суб'єктами надання адміністративних послуг в Україні запропоновано розуміти цілеспрямовані, узгоджені за певними критеріями сумісні дії зазначених суб'єктів, здійснювані з метою забезпечення більш ефективної та якісної реалізації спільних цілей і завдань у сфері надання адміністративних послуг.

Підкреслюється, що управління взаємодією, забезпечення її системності та систематичності, високої ефективності та дієвості досить часто потребує запровадження координаційних заходів. З'ясовано поняття координації та її співвідношення із поняттям взаємодії. Визначено, що координація між суб'єктами надання адміністративних послуг в Україні являє собою інструмент управління системою надання адміністративних послуг, шляхом узгодження дій та заходів зазначених суб'єктів, забезпечення їх цілеспрямованої, ефективної та дієвої взаємодії.

Розглянуто проблемні моменти законодавчого регулювання взаємодії та координації між суб'єктами надання адміністративних послуг в Україні.

У підрозділі 3.3. «Напрямки удосконалення адміністративного законодавства, яке регламентує діяльність центрів надання адміністративних послуг» досліджено точки зору науковців, юристів-практиків, управлінців, аналітичні звіти спеціалізованих громадських організацій щодо стану і проблем діяльності центрів надання адміністративних послуг.

З метою вдосконалення адміністративного законодавства, яке регламентує діяльність центрів надання адміністративних послуг, пропонується: по-перше, оновити концептуальні засади надання адміністративних послуг. Адже останній нормативно-правовий акт з цього приводу був прийнятий ще у 2006 році. У оновленій Концепції надання адміністративних послуг необхідно чітко сформулювати та викласти основоположні ідеї та стандарти подальшого розвитку системи надання адміністративних послуг, з урахуванням тих зовнішньополітичних та внутрішньодержавних пріоритетів і принципів, що є одними із керівних на сьогодні для України; по-друге, прийняти адміністративно-процедурний кодекс, положення якого чітко регламентуватимуть порядок (процедуру) і гарантії надання адміністративних послуг громадянам та іншим суб'єктам; по-третє, чітко визначити у Законі перелік обов'язкових адміністративних послуг, що мають надаватися кожним ЦНАПом без виключення; по-четверте, запровадити механізм стимулювання підвищення якості надання послуг ЦНАПами. Наприклад, доцільно скористатися досвідом Польщі та запровадити державний щорічний конкурс на найбільш технологічний або, скажімо, найбільш сучасний ЦНАП; по-п'яте, підвищити вимоги щодо роботи із персоналом ЦНАПів.

ВИСНОВКИ

В дисертації наведено теоретичне узагальнення та нове вирішення наукового завдання, яке полягає у визначенні сутності, змісту та розкритті особливостей адміністративно-правових засад діяльності центрів надання адміністративних послуг в Україні, розробленні рекомендацій та пропозицій щодо вдосконалення адміністративного законодавства у відповідній сфері. У результаті дослідження сформульовано низку нових теоретичних та практичних положень, зокрема:

1. Аргументовано, що система суб'єктів надання адміністративних послуг є достатньо розгалуженою та складається із сукупності взаємодіючих між собою органів виконавчої влади, інших державних інституцій та їх посадових осіб, уповноважених відповідно до закону надавати відповідний вид послуг. Зазначається, що на сьогоднішній день важливе місце в системі даних органів належить центрам надання адміністративних послуг, адже саме вони в своїй діяльності концентрують найбільшу кількість адміністративних послуг та постійно взаємодіють з іншими органами державної влади та безпосередньо із населенням.

Встановлено, що особливостями центрів надання адміністративних послуг є наступні: а) виконують посередницьку роль між суб'єктами надання адміністративних послуг та суб'єктами звернення; б) знаходяться у постійній взаємодії з іншими суб'єктами адміністративних правовідносин; в) надають широкий перелік адміністративних послуг на відміну від окремих суб'єктів надання таких послуг, їх фронт-офісів або сервісних центрів; г) перелік їх послуг затверджується Кабінетом Міністрів України; г) вибір механізму надання послуг лишається за органом місцевого самоврядування, що утворив центр надання адміністративних послуг.

2. Доведено, що розглядати нормативно-правові акти, положення яких регулюють діяльність центрів надання адміністративних послуг найбільш доцільно залежно від їх юридичної сили. Законодавчі акти у досліджуваній сфері запропоновано поділити на дві групи: загальні та додаткові (факультативні). Наголошено, що в системі відповідних нормативних джерел провідне місце відводиться нормам адміністративного права. Зазначене пояснюється тим, що саме норми цієї галузі права: а) визначають адміністративно-правовий статус Центрів надання адміністративних послуг; б) встановлюють права та обов'язки суб'єктів – користувачів послуг; в) окреслюють засади взаємодії органів державної влади та відповідних центрів; г) визначають коло та зміст адміністративних послуг.

3. Під адміністративно-правовим статусом центрів надання адміністративних послуг пропонується розуміти сукупність визначених нормами чинного законодавства елементів, які: а) характеризують положення даного органу в системі державних інституцій; б) визначають його роль у сфері надання адміністративних послуг населенню нашої держави. Відмічено,

що елементи адміністративно-правового статусу центрів надання адміністративних послуг найбільш доцільно поділяти на дві групи: 1) основні, які представлені сукупністю прав та обов'язків; та 2) додаткові (факультативні), серед яких виділено: адміністративну правосуб'єктність; завдання та функції; повноваження; адміністративно-правову відповідальність.

4. Організаційно-штатна структура центрів надання адміністративних послуг визначена як система, яка складається з організаційно та функціонально пов'язаних між собою елементів – штатних одиниць (керівництво; адміністратори та особи, що виконують їх функції; залучені співробітники), які постійно взаємодіють, доповнюють одне одного та здійснюють свою діяльність задля досягнення єдиної мети. Організаційно-штатна структура центрів надання адміністративних послуг характеризується наступними ознаками: складається з окремих елементів – штатних одиниць; усі структурні одиниці центру надання адміністративних послуг внутрішньо організовані та взаємопов'язані між собою; характеризується наявністю вертикальних та горизонтальних зв'язків між керівництвом центру надання адміністративних послуг та виконавчим органом, на який покладено функцію організації роботи відповідного центру; усі структурні елементи організаційно-штатної структури об'єднані єдиною метою.

5. Під завданнями центрів надання адміністративних послуг розуміється основний вид їх діяльності, що полягає у вчиненні певної сукупності дій, які не суперечать чинному законодавству, та які обумовлені досягненням єдиної мети, що полягає в якісному та безперешкодному забезпеченні надання відповідних послуг на місцях для фізичних та юридичних осіб, шляхом здійснення взаємодії між суб'єктом звернення та суб'єктом надання адміністративних послуг. Вказані вище завдання поділено на три групи: основні, спеціальні та додаткові.

Доведено, що під функціями центрів надання адміністративних послуг доцільно розуміти основні напрямки діяльності центрів, що спрямовані на вирішення основних завдань у сфері надання адміністративних послуг. Вказані функції поділено на: 1) основні, до яких віднесено: регулювання; координацію; та контроль; 2) допоміжні функції, які забезпечують реалізацію основних, зокрема: функції організаційного забезпечення; матеріально-технічного забезпечення; статистики; діловодства тощо.

6. Встановлено, що адміністративні повноваження центрів надання адміністративних послуг – це сукупність чітко визначених законодавством прав та обов'язків даних суб'єктів, що у своїй єдності забезпечують належне виконання центрами надання адміністративних послуг покладених на них завдань та функцій. Повноваження, з одного боку, визначають, що саме мають робити ЦНАП, які дії, заходи від них вимагаються як від представників публічної влади та які є необхідними для здійснення даними суб'єктами їх суспільної місії. Тобто – це обов'язки ЦНАП. А з іншого – їх повноваження

визначають характер та межі можливостей, якими володіють і можуть скористатися означені центри для забезпечення належного виконання своїх обов'язків та підтримки режиму законності у сфері їх відання.

Адміністративні повноваження центрів надання адміністративних послуг поділено: 1) залежно від функціонального спрямування: а) нормотворчі, завдяки яким досліджувані суб'єкти надання адміністративних послуг визначають локальні правила своєї діяльності, зокрема встановлюють вимоги щодо якості зазначених послуг; б) правозастосовні, через які, власне кажучи, і забезпечується більшість прав та інтересів суб'єктів звернення; в) контрольні, тобто повноваження, що дають змогу ЦНАП: по-перше, перевіряти відповідність вимогам законності дії суб'єктів звернення; по-друге, здійснювати моніторинг якості надання адміністративних послуг; 2) залежно від організаційного спрямування: а) зовнішні – повноваження, що реалізуються по відношенню до суб'єктів та об'єктів, які знаходяться за межами організаційної структури ЦНАП; б) внутрішньо-організаційні – повноваження, що мають на меті забезпечення вирішення внутрішньо-організаційних питань діяльності ЦНАП; 3) залежно від характеру вирішуваних питань: реєстраційні повноваження; повноваження з оформлення та (або) видачі документів; повноваження із надання інформації.

7. Виокремлено найбільш важливі аспекти, до яких тяжіє більшість європейських держав при вирішенні проблем у діяльності центрів надання адміністративних послуг, та які є корисними і доцільними для використання в Україні, зокрема:

- по-перше, високий рівень клієнтоорієнтованості. Тобто ключовим критерієм організації і забезпечення діяльності центрів (офісів, відділів) надання адміністративних послуг виступають людські фактори, як-то: кількість населення; його (тобто населення) територіальне розміщення у тому чи іншому населеному пункті чи регіоні; наявність та обсяг запиту жителів тієї чи іншої місцевості, регіону на певні різновиди адміністративних послуг;

- по-друге, раціональний підхід до організації внутрішнього простору центрів надання адміністративних послуг та прийому громадян, за якого мінімізують вірогідність скупчення людей у приміщенні ЦНАП (офісу, відділу). Крім того, усі необхідні ресурси (банківські термінали для оплати послуги, термінали (комп'ютери) для доступу до відповідних реєстрів, законодавчої бази тощо);

- по-третє, використання різних форм та методів надання послуг. При цьому особлива увага приділяється використанню можливостей цифрових та мережевих технологій у сфері зазначених послуг. У більшості європейських країн вітається та активно пропагується використання саме надання послуг у електронному вигляді. Актуальність даного сервісу особливо зросла в умовах пандемії COVID-19;

- по-четверте, особливо ретельний підхід до кадрового забезпечення

досліджуваних Центрів та роботи з їх персоналом. До працівників такого роду установ пред'являються особливі вимоги щодо уміння працювати із людьми, стресостійкості, врівноваженості, здатності оперативно переключатися на іншу роботу в межах Центру. У ряді європейських держав у таких Центрах (офісах) застосовується підхід «загальних повноважень». Тобто кожен із працівників ЦНАП здатен виконувати, в разі необхідності, роботу іншого працівника без втрати якості та ефективності надання адміністративних послуг.

8. Доведено, що ключовим напрямом удосконалення взаємодії та координації між суб'єктами надання адміністративних послуг в Україні є розробка «Положення про взаємодію та координацію між суб'єктами надання адміністративних послуг в Україні», яке має містити наступні засадничі питання:

- по-перше, мету та завдання взаємодії та координації, які дають зрозуміти: по-перше сутність даних явищ, ту суспільну місію, яка в них вкладається, для чого вони необхідні; по-друге, які проблемні питання мають вирішувати суб'єкти взаємодії та координаційних відносин з метою реалізації зазначеної мети (цілей);

- по-друге, принципи взаємодії й координації, що формують ідейну основу досліджуваної взаємодії та координації, визначають ті загальні, найбільш важливі та незаперечні засадничі вимоги, на яких має ґрунтуватися процес організації та здійснення взаємодії і координації між суб'єктами надання адміністративних послуг в Україні;

- по-третє, суб'єктний склад. Найбільш важливим дане питання є для врегулювання саме координації. Адже коло суб'єктів взаємодії досить просторе, крім того під час її здійснення сторони перебувають, як правило, у рівному становищі, і у ряді випадків можуть самостійно, на власний розсуд вирішувати ті чи інші питання реалізації взаємодії, керуючись загальними законодавчими вимогами щодо її призначення та принципів здійснення;

- по-четверте, форми та методи, які визначатимуть те, в якому вигляді та у який спосіб мають відбуватися взаємодія та координація між суб'єктами надання адміністративних послуг в Україні;

- по-п'яте, оцінювання ефективності та дієвості взаємодії та координації між суб'єктами надання адміністративних послуг в Україні. У більшості положень та (або) інструкцій, що регулюють взаємодію та (або) координацію у тій чи іншій сфері суспільного життя, немає якихось вказівок з приводу того, що означені взаємодія та координація мають піддаватися оцінці з метою визначення показників ефективності та результативності їх здійснення.

9. До напрямів удосконалення адміністративного законодавства, яке регламентує діяльність центрів надання адміністративних послуг віднесено наступні: по-перше, оновлення концептуальних засад надання адміністративних послуг. В оновленій Концепції надання адміністративних

послуг необхідно чітко сформулювати та викласти основоположні ідеї та стандарти подальшого розвитку системи надання адміністративних послуг, з урахуванням тих зовнішньополітичних та внутрішньодержавних пріоритетів і принципів, що є одними із керівних на сьогодні для України; по-друге, прийняття адміністративно-процедурного кодексу, положення якого чітко регламентуватимуть порядок (процедуру) і гарантії надання адміністративних послуг громадянам та іншим суб'єктам; по-третє, визначення переліку обов'язкових адміністративних послуг, що мають надаватися кожним ЦНАП без виключення; по-четверте, запровадження механізму стимулювання підвищення якості надання послуг ЦНАП; по-п'яте, підвищення якості та ефективності роботи із персоналом ЦНАП.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Кушнір Д. М. Поняття та елементи адміністративно-правового статусу центрів надання адміністративних послуг. *Актуальні проблеми правознавства*. 2017. Вип. 1 (9). Т. 2. С. 101–106.
2. Кушнір Д. М. До характеристики організаційно-штатної структури центрів надання адміністративних послуг. *Європейські перспективи*. 2017. № 4. С. 149–153.
3. Кушнір Д. М. Система суб'єктів надання адміністративних послуг в Україні та місце серед них центрів надання адміністративних послуг. *Наукові записки. Серія: Право*. 2019. Вип. 6. Спецвип. Т. 2. С. 204–208.
4. Кушнір Д. М. Классификация и содержание задач и функций административных полномочий центров предоставления административных услуг. *European Reforms Bulletin*. 2019. № 2. С. 93–97.
5. Кушнір Д. М. Місце норм адміністративного права в системі правового регулювання діяльності центрів надання адміністративних послуг. *Наше право*. 2020. № 4. С. 220–225.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Кушнір Д. М. Сутність та особливості поняття адміністративної послуги. *Пріоритетні напрямки розвитку правової системи України: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ 14-15 листопад 2018 року)*. – Київ: Науково-дослідний інститут публічного права, 2018. С. 77-80.
2. Кушнір Д. М. До характеристики функцій адміністративних повноважень центрів надання адміністративних послуг. *Людина, суспільство, держава: актуальні питання правового регулювання взаємодії: тези доп. учасників. наук.-практ. конф. (Київ, 10 груд. 2020 р.)*, С. 22-24. URL:

https://library.pp-ss.pro/index.php/ndippsn_20201210a/article/view/kushnir

3. Кушнір Д. М. Теоретико-методологічні проблеми визначення адміністративних повноважень центрів надання адміністративних послуг. *Концепція соціальної безпеки в Україні* : тези доп. учасників наук.-практ. конф. (Харків, 6 лист. 2020 р.), С. 39-40. URL: https://library.pp-ss.pro/index.php/ndippsn_20201106/article/view/kushnir

АНОТАЦІЯ

Кушнір Д. М. Адміністративно-правові засади діяльності центрів надання адміністративних послуг в Україні. – *Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.*

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». – Сумський державний університет. – Суми, 2021.

Окреслюється система суб'єктів надання адміністративних послуг в Україні та встановлюється місце і особливості поміж них центрів надання адміністративних послуг. Характеризується правове регулювання діяльності центрів надання адміністративних послуг та визначається місце у ньому адміністративного законодавства. Розкривається адміністративно-правовий статус центрів надання адміністративних послуг. Надається характеристика організаційно-штатної структури центрів надання адміністративних послуг. З'ясовуються завдання та функції центрів надання адміністративних послуг. Визначається сутність та види адміністративних повноважень центрів надання адміністративних послуг. Узагальнюється зарубіжний досвід правового забезпечення діяльності центрів надання адміністративних послуг та опрацьовуються можливості його використання в Україні. Встановлюються шляхи удосконалення взаємодії та координації між суб'єктами надання адміністративних послуг в Україні. Опрацьовуються напрямки удосконалення адміністративного законодавства, яке регламентує діяльність центрів надання адміністративних послуг.

Ключові слова: система, суб'єкт, адміністративні послуги, центр надання адміністративних послуг, правове регулювання, адміністративно-правовий статус, організаційно-штатна структура, повноваження, зарубіжний досвід, вдосконалення, взаємодія, координація, адміністративне законодавство.

АННОТАЦИЯ

Кушнір Д. М. Административно-правовые основы деятельности центров предоставления административных услуг в Украине. – *Квалификационный научный труд на правах рукописи.*

Диссертация на соискание ученой степени кандидата юридических наук

по специальности 12.00.07 «Административное право и процесс; финансовое право, информационное право». – Сумской государственной университет. – Сумы, 2021.

Диссертационное исследование посвящено выяснению сущности и особенностей административно-правовых основ деятельности центров предоставления административных услуг в Украине. В диссертации приведено теоретическое обобщение и новое решение научной задачи, которая заключается в том, чтобы выяснить сущность и содержание административно-правовых основ деятельности центров предоставления административных услуг в Украине, а также на основе обработки положительного отечественного и зарубежного опыта установить направления совершенствования административного законодательства в этой сфере.

Определяется система субъектов предоставления административных услуг в Украине и устанавливается место и особенности среди них центров предоставления административных услуг. Аргументировано, что система субъектов предоставления административных услуг является достаточно разветвленной и состоит из совокупности взаимодействующих между собой органов исполнительной власти, других государственных учреждений и их должностных лиц, уполномоченных в соответствии с законом предоставлять соответствующий вид услуг. Отмечается, что на сегодняшний день важное место в системе данных органов принадлежит центрам предоставления административных услуг, ведь именно они в своей деятельности концентрируют наибольшее количество административных услуг и постоянно взаимодействуют с другими органами государственной власти и непосредственно с населением.

Установлено, что особенностями центров предоставления административных услуг являются: а) выполняют посредническую роль между субъектами предоставления административных услуг и субъектами обращения; б) находятся в постоянном взаимодействии с другими субъектами административных правоотношений; в) предоставляют широкий перечень административных услуг в отличие от отдельных субъектов предоставления таких услуг, их фронт-офисов или сервисных центров; г) перечень их услуг утверждается Кабинетом Министров Украины; г) выбор механизма предоставления услуг остается за органом местного самоуправления, который образовал центр предоставления административных услуг.

Характеризуется правовое регулирование деятельности центров предоставления административных услуг и определяется место в нем административного законодательства. Раскрывается административно-правовой статус центров предоставления административных услуг. Под административно-правовым статусом центров предоставления административных услуг предлагается понимать совокупность определенных нормами действующего законодательства элементов, которые: а)

характеризует положение данного органа в системе государственных институтов; б) определяют его роль в сфере предоставления административных услуг населению нашего государства. Отмечено, что элементы административно-правового статуса центров предоставления административных услуг наиболее целесообразно разделять на две группы: 1) основные, которые представлены совокупностью прав и обязанностей; и 2) дополнительные (факультативные), среди которых выделены: административная правосубъектность; задачи и функции; полномочия; административно-правовую ответственность.

Дается характеристика организационно-штатной структуры центров предоставления административных услуг. Выясняются задачи и функции центров предоставления административных услуг. Определяются сущность и виды административных полномочий центров предоставления административных услуг. Обобщается зарубежный опыт правового обеспечения деятельности центров предоставления административных услуг, прорабатываются возможности его использования в Украине. Устанавливаются пути совершенствования взаимодействия и координации между субъектами предоставления административных услуг в Украине. Прорабатываются направления совершенствования административного законодательства, регламентирующего деятельность центров предоставления административных услуг.

Ключевые слова: система, субъект, административные услуги, центр предоставления административных услуг, правовое регулирование, административно-правовой статус, организационно-штатная структура, полномочия, зарубежный опыт, совершенствование, взаимодействие, координация, административное законодательство.

SUMMARY

Kushnir D. M. Administrative and Legal Principles of the Activities of the Centers for Providing Administrative Services in Ukraine. – *Qualifying scientific work as the manuscript.*

The thesis for a candidate's degree by the specialty 12.00.07 "Administrative Law and Procedure; Financial Law; Informational Law". – Sumy State University. – Sumy, 2021.

The author has outlined the system of subjects for providing administrative services in Ukraine and has established the place and specific features of the centers for providing administrative services among them. The legal regulation of the activity of the centers for providing administrative service has been characterized and the place of administrative legislation within legal regulation has been determined. The administrative and legal status of the centers for providing administrative service has been revealed. The author has provided characteristics of organizational and staff structure of the centers for providing administrative services.

The tasks and functions of the centers for providing administrative service have been clarified. The essence and types of administrative powers of the centers for providing administrative service have been determined. The author has generalized international experience of legal support of the activities of the centers for providing administrative services and has worked out the possibilities of its application in Ukraine. Ways of improving the interaction and coordination between the subjects that provide administrative services in Ukraine have been established. The author has worked out the areas for the improvement of administrative legislation, which regulates the activities of the centers for providing administrative services.

Key words: system, subject, administrative services, center for providing administrative services, legal regulation, administrative and legal status, organizational and staff structure, powers, international experience, improvement, interaction, coordination, administrative legislation.

Підписано до друку 22.08.2021 р.
Формат 60x90/16. Ум. друк. арк. 1,1.
Гарнітура Times.

Тираж 100 пр. Зам. № 211/77.

Віддруковано у видавництві «Ярославна».
40030, м. Суми, вул. Горького, 2.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: серія ДК, № 332
від 09.02.2001 р.

